

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RIYANISSIYATLARI VAZIRLIGI
TOSHIKENT DAVLATI QILASIRATININ RESITETI

Respublikada N. RD-512/0002/12
2020 yil 30.10

KONRESURLARINI KOMPLEKS OZLASHTIRISH

FAN DASTURI

Bilim sohasi	300000	-	Ishlab chiqarish texnik soha
1a'lim sohasi	310000	-	Mehandislik ishi
	320000	-	Ishlab chiqarish texnologiyasi
Ta'lim yo'nalishi	5311600	-	Konchilik ishi

Toshkent 2020

Fan (modul) kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS krediti
FQKN/OO3506	2022-2023	5	6
Fan/modul turi	Ta'lim tili	Huflardagi dars soatlari	
Qo'shimcha	O'zbek rus	6	
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
			Jami yuklama (soat)
Kon resurslarini o'zlashtirish	90	90	180

2.

1. Fanning mazmuni.
1.1 Fanni o'qish maqsadi va vazifalari:

Talabalarining "Kon resurslarini kompleks o'zlashtirish" fanni o'zlashtirish uchun o'qishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish yuqori informatsion - pedagogik texnologiyalarni tadqiq qilish muhim ahamiyatga egadir.

Fanning maqsadi va vazifasi - talabalarga xet qatidan foydalanish va xet qatini saqlash jarayonlarida paydo bo'lgan muammolarni yechishning asosiy qonunlar va talablarni bajarishdan iborat. Xet qatini saqlash va undan rasionial foydalanishga qo'yiladigan asosiy talablar: xet qatidan foydalanishga kon ishlarni xavfsizligini ta'minlash xet qatidan foydalanishda qoida buzilishlar tashvi va hokazo.

Fanni o'zlashtirish natijasida talabalar qo'yiladigan bilishlari kerak. Kirish, fanning maqsadi va vazifalari, qonun-buikning sosial maqsadi, konchilik huquqining yaratilish turini, xet qatidan foydalanish va uning boshqarish ob'ektlari, konchilik huquqi manba'larining sinflarini, O'zbekiston Respublikasi xet resurslaridan foydalanish to'g'risidagi qonun, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti hammaonlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlari. Xet qatidan foydalanish qonunlariga qo'yilgan talablar: xet qatidan foydalanishning davlat fondi. O'zbekiston Respublikasi xet qatidan foydalanish huquqi asoslari. Xet o'sti resurslaridan foydalanish va ularning turlari, xet o'sti resurslarini Zaldend o'rganilganligi foydali qazilmalarni qazib olish. Xet o'sti resurslaridan foydalanishni ishtirok etishning davlat turini, xet o'sti resurslaridan foydalanishni ishtirok etish va uning tashkiliy ta'minlashni davlat turini. Xet qatini asrash va ularidan rasionial foydalanishga qo'yiladigan asosiy talablar. Xet o'stidan foydalanishga bog'liq bo'lgan ishlarni xavfsiz olib borish uchun qo'yiladigan asosiy talablar. Xet qatini to'g'risida Zaldend me'muriy, xet qatini to'g'risida Zaldend me'muriydan foydalanish huquqi, foydali qazilma zahiralarni davlat eksiportasi, foydali qazilma zahiralari davlat birligi va foydali qazilma konlarini davlat kadastri. Xet qatidan foydalanish uchun to'lovlar, xet qatidan foydalanish uchun to'lovlar turini, xet qatidan foydalanish uchun to'lovlarining taqsimlanishi.

II. Asosiy mazuriy qism (mavzu mashg'ulotlari)

Fan tarkibi mavzulari:

- 1-mavzu. Kirish. Fanning maqsad va vazifalari. Foydali qazilmalarni qazib olishni rivojlantirish va ularidan foydalanish muammolari.
- 2-mavzu.

3-mavzu.	Jinlar mas'ulning ari-sil-tuzilmasi, ko'rinishi va ularning ta'riflashi.
4-mavzu.	Foydali qazilma konlarini qazib olishda yet qo'ti resurmlardan foydalanish samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari
5-mavzu.	Tog' jinslarining kon-tekhnologik xossalari
6-mavzu.	G'ormexanik jaryi oqlarini laddiq qilish usullari
7-mavzu.	Konlarini o'zlashtirish-usullari va vorislarini talashda moslashgan yondashish prinsiplari
8-mavzu.	Konchilik san'ati kon qazish usullarini takomillashtirish tendensiyasi
9-mavzu.	Tog' jinslari mas'ulining mavozimati chiqarilovchi sharoitlar
10-mavzu.	Tog' jinslarining portlovchanlik mezonlari
11-mavzu.	Kon toblarining tekhnologik parametrlarini fizikaviy holati
12-mavzu.	Kon toblarining tekhnologik parametrlarini fizikaviy holati
13-mavzu.	Lahim atrofidegi tog' jinslari mas'uli holati va ularning lahim muvohiqchiligi ha qini o'rganish usullari
14-mavzu.	Tog'dah qazilma konlarini oshiq usulda ishlabda yet zabrlarlaridan foydalanish samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari
15-mavzu.	Oshiq kon toblari uchun konchilik ishlari va usullarini muvohiqchilik usullari
16-mavzu.	Resurmlarini qisqaloq qishining ishlab chiqarish samaradorligini oshirishdagi ahamiyati
17-mavzu.	Resurmlar va energiyadan foydalanish bilan foydalanishning asosiy yo'nalishlari va konchilik tekhnologiyalar
18-mavzu.	Konchilik san'atining tabiiy resurmlari
19-mavzu.	Konlarini geotekhnologik usulda qazish resursi va energiyani bevosita tekhnologiyalari
20-mavzu.	Yet qazilgan foydalanish va un muvohiza qilish
21-mavzu.	Foydali qazilma konlardan kompleks foydalanish.
22-mavzu.	Konchilik korxonalardan chiqqan san'at chiqindilaridan unumli foydalanish va ularni joylashtirish
23-mavzu.	Qazib olingan foydali qazilmadan kompleks foydalanishning hozirgi holati va ilqibolishi

III. Anulyashy'e uloflar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

[illegible]

Amaliy mashg'ulotlar mavzulari

1. Ochiq kon ishlarni me yordashirish
2. Kon korxonalarini joylashish ishlab chiqarishni tashkil qilish
3. Gorizontal konlarni qazib olishda kon ishlarni tashkilatlashirish
4. Gorizontal va tik tashigan konlarni qazib olishda kon ishlarni tashkilatlashirish
5. Kuyser transport ishlarni tashkilatlashirish
6. Konni yopqasiga (transport) qazib olish tuzumini kompleks texnologiya
binolash
7. Kon ishlarni tartibga solishin o'rganish
8. Ochiqlan tayotlangan va tayyor zavritrlarning hajmlarni aniqlash
9. Qazib olish tuzumlarini va ularning o'z mutligan asosiy parametrlarini o'rganish
10. Joydagi quymilardan kompleks joydalanishning iqtisodiy samaradorligini
aniqlash
11. Konlarni iqtisodiy baholashga ta sir etadigan omillar va baholash bosqichlarini
o'rganish

Laboratoriya ishlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

O'quv rejalarda laboratoriya ishlari kiritilmagan

Kurs ishi (loy'hasi) bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

O'g'uv rejalarida kurs ish (loyhas) kiritilgan

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

*Konkretni aspekti kompleksa o zbiranju i nameni o igračevim radovima i studijskim radovima, ojeznanu bilimnari i mislilakunishu va qirishish oidegi amaliy maslahatlar beriladigan ko'rikdan hosil qilib, uchun mo'lashtirilgan. Ilozima, asoslab, kateqoriya o'quvchilari rahbarligida mustaqil ish bajaradilar. Bunda ular qo'shimcha adabiyotlarni o'qib, bilimlarini internet saytlariga foydalanib referatlar tayyorlashadi. amaliy mas'uliyatni namoyishga qo'yish uchun saytlarni bajaradilar. ko'rsatilmagan qurollar va slaydlar tayyorlaydilar.

Talaba mustaqil ishon tavsiflashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanishga tavsiya etiladi

- darslik va o'quv qo'llamalar bo'yicha fan mavzularini o'rganish
- ilg'ulama materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish.

- kompyuter texnologiyaları tizimləri bilən işləş.

– muvazir adabiyotlar bo'yicha referat va konspektlar tayyorlash.

uzg'ir bo'lgan boq bilan bog'liq ushbu ishlarini bajarish uchun va aniq qaratilgan-

dyvolin, monografyia va imy to plantam chugur o'rganish.

— interaktiv va muammol o'qish jarayonida faol qatnashish

—masofaviy (distantion) taʼlimni tashkil etishda qatnashish

Mustaqil ta'lim

Mustaqil ta'lim mavzulari nomi

1	Resurslarni iqtisod qishiruvni ishlab chiqarish samaradorligini oshirishdagi ahamiyati
2	Ishlab chiqarish resurslari to'g'risida umumiy ma'lumotlar
3	Material-tehnika resurslarni ma'makat iqtisodiyotida tutilgan o'rin
4	Material resurslardan konchilik sanoatida foydalanishni yaxshilash yo'llari
5	Resurslardan tejankorlik asosida foydalanishning vazirlari
6	Ishlab chiqarish samaradorligini oshirishning asosiy yo'llari
7	Ishlab chiqarishning samaradorligiga qo'yiladigan talablar
8	Konchilik sanoati samaradorligini oshirishda material resurslardan tejankorlik bilan foydalanishning ahamiyati
9	Resurs va energiyadan tejankorlik bilan foydalanishning asosiy yo'llari
10	Material resurslardan tejankorlik bilan foydalanishning texnologik omillari va kamchiliklari
11	Konchilik ishlarida resurslardan tejankorlik bilan foydalanish ahamiyati va usullari
12	Ikki lameli material resurslar va ularidan foydalanishning muammolari
13	Ikki lameli material resurslari to'g'risida tushunchalar
14	O'zlashtirish resurslari to'g'risida tushunchalar
15	Qattiq foydali qazilma konlarini skayama organi gidravlik usulda qazib chiqarish texnologiyasining mohiyati
3.	V. Fan o'qitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)
	Fanni o'zlashtirish natijasida talaba • "Kon resurslarni kompleks o'zlashtirish" fanni yuqori darajada inqilablashtirish omillari haqida tasavvur va bilimni ega bo'lishi; • ta'lim yo'llarini bo'yicha qo'llaniladigan asosiy masalalarni yechish har xil xususiyatlarini bilish va ularidan foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi; • talaba olib boriladigan ishon mazmun-mohiyatini bilish, ularidan foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:
	• Ma'ruzalari • Interfaol kech-sadrlari • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar) • guruhlarda ishlash • taqdimotlarni qilish • individual loyihalar • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar

VII. Kreditlarni olish uchun talablar

Foydali o'qitish va o'qitish natijalarini to'g'ri o'zlashtirish, talab natijalarini e'lon aks ettirish o'qitish o'qitilayotgan mavzular haqida talablar muvofiqda tushirish va qo'llash, o'qitish natijalarini shakllanishda berilgan vazifa va ko'rsatmalarni bajarish, yakuniy natijalarni bo'yicha test topshirish

Adabiyotlar

Asosiy adabiyotlar

1. Миронюв А.И. Оценка буржуйской среды при разведке месторождений открытым способом. М. Недра. 1981
2. Токаков П.И. Коваленко Б.С. Рациональное использование при открытии горных работ. М. Недра. 1984
3. Токсанов А.П. Исследования условий формирования залежей отложений углонных карьеров Кузбасса. Автореф. канд. дис. М. МТИ. 1979
4. Абрамов А.А. Переработка обогащенного и комплексное использование сире. Ученые. МПТУ. 2001
5. Ресурсобеспечение и экология горных предприятий. (сб. трудов. выпуск 1) МПТУ. 2003

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Антопенко П.К. Технические уровни и проблемы развития горного дела и промышленности черной металлургии. - Горный журнал. 1988. № 1. с 3-10
2. Диния методика оценки технического уровня продукции машиностроения. Гос. издательский совет по науке и технике. М. 1987
3. Мухометов М.Х. Иваницкий В.Г. Методика определения коэффициентов неравномерности загрузки конвейера роторного эскаватора. - В кн. Шахтный и конвейерный транспорт. М. Недра. 1980. с 269 - 274
4. Подергин Р.Ю. Горные машины и комплексы для открытых горных работ. М. Недра. 1985
5. Травневский В.В. Трудности К.Н. Задан горной науки в области открытой разведки месторождений полезных ископаемых. - Горный журнал. 1988. № 1. с 21-23

Elektron resurslari

1. <http://www.ejbr.ru/men/info.asp> - link elektron kutubxona
2. <http://mggu.ru> - Moskva davlat konchilik universiteti
3. <http://www.mining-journal.com/mj/MI/mj.htm> - Mining Journal
4. <http://info.mtk.ac.uk/c8/c813> - Institute of Geotechnical and Tunnel Engineering
5. <http://www.rsl.ru> - Rossiya davlat kutubxonasi
6. <http://www.minnet.com> - Mining companies